

INFORMACIJA
o rezultatima pregovora sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj (IBRD), za
Projekat "Reforma Poreske administracije"

Ministarstvo finansija dostavilo je Vladi Crne Gore Informaciju o zajmu za Projekat „Reforma Poreske administracije“, u visini od 14 miliona eura. U cilju potvrđivanja kredita i definisanja svih elemenata aranžmana, Delegacija Crne Gore, koju su činili predstavnici Ministarstva finansija i Poreske uprave, a koju je predvodio gospodin Miomir M. Mugoša, direktor Poreske uprave, i Delegacija Svjetske banke, koju je predvodila g-đa Shilpa Pradhan, viši ekonomista, održali su pregovore 5. i 6. juna 2017. godine, i tom prilikom je potpisan Zapisnik sa pregovora između dva šefa delegacije.

Zajam za Projekat „Reforma Poreske administracije“ iznosi 14 miliona eura (15,26 miliona USD), sa kamatom stopom koja je jednaka Referentnoj stopi za valutu Zajma (EUROIBOR) uvećanu za fiksnu kamatnu maržu. Troškovi obrade zajma i godišnje naknade za otvaranje kreditne linije (commitment fee) iznose 0,25 % od vrijednosti Zajma, odnosno u slučaju naknadne kreditne linije, od nepovučenog iznosa Zajma. Provizija za obradu, u iznosu od 35.000 eura, finansiraće se iz sredstava Zajma, dok provizija na nepovučena sredstva počinje da se zaračunava 60 dana od datuma zaključenja Ugovora o zajmu. Plaćanja su polugodišnja i vršiče se 15. februara i 15. avgusta svake godine, dok otplata glavnice počinje od 15. avgusta 2022. godine, zaključno sa 15. februarom 2042. godine. Datum završetka projekta planiran je za 31. mart 2023. godine.

Radi podsjećanja, navodimo da predloženi projekat podržava: organizaciono restrukturiranje, razvoj kapaciteta za upravljanje i informacione tehnologije koje će poboljšati učinak sistema poreske administracije. Projekat uključuje finansijsku i tehničku podršku za: metodologije i procedure za naplatu prihoda; integrisani sistem upravljanja prihodima (IRMS) i druge tehnološke infrastrukture, kao i obuku, unaprijeđenje poreske inspekcije i operativnih sistema i tehničku pomoć kako bi se podržale odluke menadžmenta Poreske uprave Crne Gore u pogledu organizacione strukture. Pored projekta i radova, projekat će pokrivati i usluge nadzora i tehničke pomoći za bezbjednost na putevima, institucionalno jačanje i implementaciju projekta.

Projekat „Reforma Poreske administracije“ sastoji se iz tri komponente:

Komponenta 1: Institucionalni razvoj. Ova komponenta će pomoći u jačanju strateškog fokusa rukovodstva, povećati pažnju usmjerenu na integritet, ojačati upravljanje kadrovima i obukom, poboljšati neophodne analitičke kapacitete da podrže strateško upravljanje u PUCG, poboljšati pravni okvir i funkciju žalbi i uspostaviti moderno upravljanje prihodima. Potkomponenta jedan usmjerena je na institucionalni i organizacioni razvoj, poboljšanje strateškog fokusa i planiranje kapaciteta; jačanje izvršnih, upravnih, tehničkih i operativnih kapaciteta; i uključuje uvođenje pojačanog sistema monitoringa kako bi se pomoglo u upravljanju efikasnošću PUCG. Potkomponenta dva usmjerena je na jačanje kapaciteta za upravljanje procesom promjena. Ova potkomponenta podržaće proces promjena i jačanje posvećenosti svih zaposlenih i olakšaće institucionalni razvoj PUCG. Potkomponenta tri ojačaće kapacitet PUCG za koordinaciju implementacije projekta i upravljanje ugovorom. Posebno, ova podkomponenta će finansirati angažovanje upravljačke i administrativne podrške projektu kako bi se obezbijedila potrebna stručnost za upravljanje projektom tokom implementacije. Potkomponenta će takođe finansirati kancelarijsku opremu i operativne troškove obuke za upravljanje projektom i fiducijarne aktivnosti koje će biti preduzete vezano za projekat.

Komponenta 2: Poslovni procesi. Ova komponenta podržava modernizaciju poslovnih procesa i poboljšanje operativne efikasnosti PUCG. Ova komponenta ima tri potkomponente. Potkomponenta jedan uvodi najbolje međunarodne prakse uoperativne funkcije PUCG, jača registraciju i obradu poreskih prijava, formalizuje analizu rizika u izboru kontrola i kod aktivnosti sprovođenja, poboljšava poslovnu analitiku da identifikuje gdje ograničena

sredstva PUCG treba da budu raspoređena da se postignu najbolji rezultati ili ispune posebni ciljevi PUCG, i poboljšava kapacitet PUCG za borbu protiv prevara i krivične istrage. Potkomponenta dva će u prvim godinama projekta prečistiti i racionalizovati podatke iz postojećeg sistema; poboljšati I infrastrukturu, uključujući i arhitekturu, centar podataka, bezbjednost i planove za oporavak sistema (*Disaster Recovery Plans*). Potkomponenta tri izradiće specifikacije za novi integrisani sistem upravljanja prihodima (IRMS ; nabaviti, prilagoditi lokalnim potrebama i implementirati komercijalni IRMS sistem gotov sa tržišta koji će zamijeniti postojeći sistem; i nabaviti potrebnu opremu za implementaciju IRMS sistema.

Komponenta 3: Usluge poreskim obveznicima. Ova komponenta će finansirati aktivnosti vezane za: modernizaciju usluga koje se pružaju poreskim obveznicima i povećati razumijevanje zakona o prihodima, procedura i prava i obaveza poreskih obveznika i na taj način smanjiti opterećenje poreskih obveznika prilikom izvršavanja poreskih obaveza; i jačanje spoljne i unutrašnje komunikacije. Ova komponenta će razmotriti postojeće usluge koje se pružaju poreskim obveznicima, kao i kadrovske potrebe, i identifikovati preporuke za poboljšanja. Pripremiće se nastavni program i materijali za obuku zaposlenih u službi za pružanje usluga poreskim obveznicima. Pomoć će biti obezbijeđena za poboljšanje odnosa sa poreskim obveznicima, uključujući uspostavljanje povelje prava poreskih obveznika, komunikacione kampanje, i uspostavljanje standarda rada za pružanje usluga.

Tokom pregovora, strane su se saglasile da je potrebno ispuniti tri uslova za efektivnost ugovora o zajmu, a to je: formiranje Jedinice za implementaciju projekta, sa projektnim zadacima prihvatljivim za Banku i angažovanje lokalnog menadžera projekta i asistenta, i nabavku neophodne kancelarijske opreme; formiranje Upravnog odbora projekta, zajedno sa Projektnim zadacima koji Banka smatra prihvatljivim; i imenovanje Savjetodavnog odbora za modernizaciju Poreske uprave, zajedno sa Projektnim zadacima koji Banka smatra prihvatljivim.

Predstavnici Poreske uprave su se izjasnili da će operativni priručnik projekta biti finalizovan i objavljen od strane direktora Poreske uprave do 23. juna 2017. godine.

Takođe, strane su se dogovorile tokom pregovora o mogućnosti retroaktivnog finansiranja, koje počinje od dana potpisivanja Zapisnika s pregovora i važi narednih 12 mjeseci. Stoga, sljedeća odredba je uključena u Ugovor o zajmu: *Neće se izvršiti nijedno povlačenje sredstava za plaćanja izvršena prije datuma ovog Ugovora, izuzimajući povlačenja sredstava do ukupnog iznosa koji ne prelazi dvije stotine hiljada eura (200.000,00 EUR) koja mogu biti povučena za plaćanja realizovana prije ovog datuma, na dan ili nakon 6. juna 2017. godine za Kvalifikovane rashode.* Predstavnici Poreske uprave su istakli da bi započeli sa aktivnostima prije samog potpisivanja Ugovora o zajmu, kako bi nakon toga imali polazne osnove za samu implementaciju projekta.

Da bi se Projekat na vrijeme dostavio Odboru IBRD na razmatranje tokom prvog kvartala fiskalne godine Svjetske banke (1. jul – 30. septembar 2017. godine), strane su se usaglasile da će do 22. juna 2017. godine, ministar finansija dostaviti Banci: dopis kojim se potvrđuje saglasnost sa dokumentima koji su bili predmet pregovora.

Tokom pregovora, dogovoreno je da Ugovor o zajmu bude potpisan do 24. januara 2018. godine.

S obzirom, da pomenuto zaduženje nije uvršteno u Zakon o budžetu za 2017. godinu, jedan od preduslova za potpisivanje pomenutog Ugovora je i definisanje zajma za Projekat „Reforma Poreske administracije” u Zakonu o budžetu Crne Gore za 2018. godinu.

Pravni sektor
ISPREGOVARANI TEKST
Luz Meza-Bartrina
6. jun 2017. godine

BROJ ZAJMA ____-__

Ugovor o zajmu

(Projekat reforme poreske administracije)

između

CRNE GORE

i

MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ

Od _____, 2018. godine

UGOVOR O ZAJMU

Ugovor od _____, 2018. godine, između CRNE GORE („Zajmoprimac“) i MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ („Banka“). Zajmoprimac i Banka su se ovim saglasili kako slijedi:

ČLAN I — OPŠTI USLOVI; DEFINICIJE

- 1.01. Opšti uslovi (kako su definisani Dodatkom uz ovaj Ugovor) čine sastavni dio ovog Ugovora.
- 1.02. Osim ako kontekst ne nalaže drugačije, izrazi napisani početnim velikim slovom korišćeni u ovom Ugovoru imaju značenje koje im je pripisano u Opštim uslovima ili Dodatku uz ovaj Ugovor.

ČLAN II — ZAJAM

- 2.01. Banka je saglasna da Zajmoprimcu pozajmi, u skladu sa uslovima koji su navedeni u ovom Ugovoru ili na koje se ovaj Ugovor poziva, iznos od četrnaest miliona eura (14.000.000 eura), pri čemu se taj iznos može povremeno preračunati putem Konverzije valute u skladu s odredbama Odjeljka 2.08 ovog Ugovora („Zajam“), kao pomoć u finansiranju projekta koji je opisan u Prilogu 1 ovog Ugovora („Projekat“).
- 2.02. Zajmoprimac može povući sredstva Zajma u skladu sa Odjeljkom IV Priloga 2 ovog Ugovora.
- 2.03. Provizija za obradu zajma, koju plaća Zajmoprimac, iznosi jednu četvrtinu jednog procenta (0,25%) od iznosa Zajma.
- 2.04. Godišnja naknada za otvaranje kreditne linije, koju plaća Zajmoprimac, iznosi jednu četvrtinu jednog procenta (0,25%) za Nepovučeni dio Zajma.
- 2.05. Kamata koju plaća Zajmoprimac za svaki Kamatni period je po stopi koja je jednaka Referentnoj stopi za Valutu Zajma uvećanu za Fiksnu kamatnu maržu; pod uslovom da se nakon Konverzije cijele glavnice ili bilo kog dijela glavnice Zajma, kamata koju plaća Zajmoprimac na taj iznos tokom Perioda konverzije utvrđuje u skladu sa relevantnim odredbama Člana IV Opštih uslova. Izuzetno od prethodnog, ako bilo koji iznos salda povučenog Zajma ostane neplaćen po dospelju i ako se to neplaćanje nastavi u periodu od trideset dana, onda se umjesto toga kamata koju plaća Zajmoprimac izračunava kako je to određeno u Odjeljku 3.02 (d) Opštih uslova.
- 2.06. Datumi plaćanja su 15. februar i 15 avgust svake godine.
- 2.07. Iznos glavnice Zajma se otplaćuje u skladu s odredbama Priloga 3 ovog Ugovora.
- 2.08. (a) Zajmoprimac može u bilo kom trenutku tražiti bilo koju od sljedećih Konverzija u uslovima Zajma kako bi se olakšalo prudencijalno upravljanje dugom: (i)

promjenu Valute Zajma na Odobrenu valutu za ukupan iznos glavnice ili bilo koji dio glavnice Zajma, povučen ili nepovučen; (ii) promjenu osnovica za izračunavanje kamatne stope koja se primjenjuje (A) na ukupan iznos ili bilo koji dio iznosa glavnice Zajma povučenog i neotplaćenog, sa Varijabilne stope na Fiksnu stopu ili obrnuto; ili (B) na ukupan iznos ili bilo koji dio iznosa glavnice Zajma povučenog i neotplaćenog, sa Varijabilne stope na osnovu Referentne stope i Varijabilne kamatne marže na Varijabilnu stopu na osnovu Fiksne referentne stope i Varijabilne kamatne marže i obrnuto; (C) na ukupan iznos glavnice Zajma povučenog i neotplaćenog, sa Varijabilne stope na osnovu Varijabilne kamatne marže na Varijabilnu stopu na osnovu Fiksne kamatne marže; i (iii) utvrđivanje limita Varijabilne stope ili Referentne stope koja se primjenjuje na ukupna iznos ili bilo koji dio iznosa glavnice Zajma povučenog i neotplaćenog uspostavljanjem Kamatnog *cap-a* ili Kamatnog *collar-a* za Varijabilnu stopu ili Referentnu stopu.

- (b) Svaka konverzija koja se zatraži u skladu sa stavom (a) ovog Odjeljak koju je prihvatila Banka smatra se „Konverzijom“, kako je to definisano Opštim uslovima, i biće izvršena u skladu sa odredbama Člana IV Opštih uslova i Smjernicama o konverziji.
- (c) Odmah po Datumu izvršenja za Kamatni *cap* ili Kamatni *collar* za koji je Zajmoprimac tražio da se isplati premija iz sredstava Zajma, Banka povlači sa računa Zajma, u ime Zajmoprimca, i sebi plaća iznose koji su potrebni za plaćanje bilo koje premije koja je dospjela na plaćanje u skladu sa Odjeljkom 4.05 (c) Opštih uslova, do iznosa koji se povremeno namijeni za svrhe navedene u tabeli iz Odjeljka IV Priloga 2 ovog Ugovora.

ČLAN III — PROJEKAT

- 3.01. Zajmoprimac izražava svoju posvećenost cilju Projekta. U tu svrhu, Zajmoprimac će sprovoditi Projekat kroz Poresku upravu Crne Gore (PUCG) u skladu sa odredbama Člana V Opštih uslova.
- 3.02. Ne ograničavajući se na odredbe Odjeljka 3.01 ovog Ugovora, i osim ako se Zajmoprimac i Banka ne dogovore drugačije, Zajmoprimac se stara da se Projekat sprovodi u skladu sa odredbama Priloga 2 ovog Ugovora.

ČLAN IV — STUPANJE NA SNAGU; RASKID

- 4.01. Dodatni uslov stupanja na snagu se sastoji od sljedećeg,
 - (a) Osnovana je Jedinica za upravljanje projektom (PMU) unutar PUCG, sa kadrovima, sredstvima, funkcijama i odgovornostima prihvatljivim za Banku.
 - (b) Zajmoprimac je imenovao Upravni odbor Projekta, sa projektnim zadatkom koji definiše funkcije i nadležnosti prihvatljivim za Banku.
 - (c) Zajmoprimac je osnovao Savjetodavni odbor za modernizaciju poreske administracije, sa projektnim zadatkom koji definiše funkcije i nadležnosti prihvatljivim za Banku.

4.02. Rok za stupanje na snagu je devedeset (90) dana od datuma ovog Ugovora.

ČLAN V — PREDSTAVNIK; ADRESE

5.01. Predstavnik Zajmoprimca je njegov Ministar finansija.

5.02. Adresa Zajmoprimca je:

Ministarstvo finansija
Stanka Dragojevića 2
81000 Podgorica
Crna Gora
telefaks: 382 20 224 450

5.03. Adresa Banke je:

International Bank for Reconstruction and Development
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
United States of America

Telegram:	Teleks	Telefaks:
INTBAFRAD	248423(MCI) ili	1-202-477-6391
Washington, D.C.	64145(MCI)	

USAGLAŠENO u _____, _____, dana i godine navedenih na početku

CRNA GORA

Ovlašćeni predstavnik

Ime i prezime: _____

Funkcija: _____

MEĐUNARODNA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ

Ovlašćeni predstavnik

Ime i prezime: _____

Funkcija: _____

PRILOG 1

Opis Projekta

Cilj projekta je da unaprijedi efikasnost operativnih funkcija poreske administracije Crne Gore i da se smanji trošak poštovanja obaveza za korporativne poreske obveznike.

Projekat se sastoji od sljedećih djelova:

Dio I: Institucionalni razvoj

1. **Institucionalni razvoj.** Pružanje podrške PUCG za, između ostalog (i) jačanje strateškog fokusa, kapaciteta za planiranje i operativnih kapaciteta; (ii) unapređenje upravljanja kadrovima i program obuke; (iii) unapređenje analitičkih procesa; (iv) unapređenje funkcija interne kontrole i integriteta; (v) procjena pravnog okvira poreske administracije Zajmoprimca; i (vi) unapređenje postojećeg postupka po žalbama i pritužbama.
2. Upravljanje promjenama. Podrška PUCG za jačanje njenog kapaciteta za upravljanje procesom promjena.
3. Upravljanje projektom. Podrška uspostavljanju PMU u okviru PUCG za upravljanje projektom, implementaciju, fiducijarne poslove i monitoring.

Dio II: Poslovni procesi

1. Modernizacija operativnih funkcija PUCG. Podrška za PUCG na modernizaciji operativnih funkcija PUCG, kroz, između ostalog, unaprijeđenje: (i) obrade registracije poreskih obveznika; (ii) obrade poreskih prijava i uplata; (iii) prinudne naplate poreza i poštovanja poreskih obaveza; (iv) poreske kontrole; i (v) istraga za borba protiv poreskih prevara i krivičnih istraga.
2. **Čišćenje podataka i infrastruktura informacionih tehnologija (IT).** Podrška PUCG da, između ostalog: (i) očistiti i racionalizuje podatke svog IT sistema kroz pružanje tehničke pomoći; i (ii) poveća svoju IT infrastrukturu (uključujući *enterprise* arhitekturu, centar za obradu podataka i planove za bezbjednosti i slučaj oporavka sistema) kroz nabavku opreme (uključujući hardver i softver) i tehničku pomoć.
3. **Integralni sistem za upravljanje prihodima (IRMS).** Podrška za nabavku i implementacija IRMS-a kroz, između ostalog: (i) izradu tehničkih specifikacija PUCG za IRMS; i (ii) nabavku, prilagođavanje potrebama PUCG (lokalizaciju) i implementaciju komercijalnog IRMS-a.

Dio III: Usluge poreskim obveznicima

Pružanje podrške PUCG za, između ostalog: (i) modernizaciju pružanja usluga poreskim obveznicima; (ii) povećano razumijevanje poreskih zakona, procedura i prava i obaveza poreskih obveznika i (iii) jačanje eksterne i interne komunikacije.

PRILOG 2

Izvršenje Projekta

Odjeljak I. Implementacioni aranžmani

A. Institucionalni aranžmani

Zajmoprimac će tokom realizacije Projekta uspostaviti i održavati PMU, Upravni odbor Projekta, Savjetodavni odbor za modernizaciju poreske administracije, Odbor za implementaciju Projekta, radne grupe i TSU, sa osobljem, potrebnim sredstvima, funkcijama i odgovornostima prihvatljivim za Banku i u skladu sa relevantnim odredbama Operativnog priručnika.

B. Operativni priručnik

1. Zajmoprimac, posredstvom PUCG, sprovodi Projekat u skladu sa odredbama Operativnog priručnika, koje uključuju, između ostalog: (a) detaljan opis Projektnih aktivnosti i institucionalnih aranžmana za Projekat; (b) administrativne, računovodstvene, revizione, izvještajne i finansijski aspekte Projekta (uključujući aspekte novčanih tokova u vezi sa tim), nabavku i procedure isplate; (c) indikatori za praćenje Projekta; i (d) uspostavljene institucionalne i administrativne mehanizme kako bi se osigurala koordinacija između institucija za implementaciju Projekta, uključujući i funkcije, dužnosti i kadrovske potrebe u okviru Projekta.
2. Osim ako se Zajmoprimac i Banka drugačije ne dogovore u pisanoj formi, Zajmoprimac neće poništiti, izmijeniti, obustaviti, odreći se ili na neki drugi način prestati da sprovodi Operativni priručnik ili bilo koju njegovu odredbu.
3. U slučaju bilo kakvog sukoba između uslova iz Operativnog priručnika i ovog Ugovora, odredbe ovog Ugovora imaju pretežnu važnost.

C. Anti-korupcija

Zajmoprimac obezbjeđuje da se Projekat sprovodi u skladu sa odredbama Smjernica o anti-korupciji.

Odjeljak II. Monitoring, izvještavanje i evaluacija Projekta

A. Izvještaji o projektu

Zajmoprimac prati i vrši evaluaciju napretka Projekta i izrađuje Izvještaje o projektu u skladu sa odredbama Odjeljka 5.08 Opštih uslova i na osnovu indikatora koji su usaglašeni sa Bankom. Svaki Izvještaj o projektu obuhvata period od jednog kalendarskog polugodišta i biće dostavljen Banci najkasnije jedan mjesec nakon kraja perioda koji je obuhvaćen tim izvještajem.

B. Finansijsko upravljanje, finansijski izvještaji i revizija

1. Zajmoprimac će održavati ili stvoriti uslove za održavanje sistema finansijskog upravljanja u skladu sa odredbama Odjeljka 5.09 Opštih uslova.

2. Zajmoprimac izrađuje i dostavlja Banci, najkasnije četrdeset pet (45) dana nakon kraja svakog kalendarskog kvartala, privremene nerevidirane izvještaje za Projekat koji obuhvataju taj kvartal, u formi i sadržaju koje Banka smatra prihvatljivim.
3. Zajmoprimac osigurava reviziju svojih Finansijskih iskaza u skladu sa odredbama iz Odjeljka 5.09 (b) Opštih uslova. Svaka revizija Finansijskih iskaza obuhvata period od jedne (1) fiskalne godine Zajmoprimca. Revidirani Finansijski iskazi za svaki takav period dostavljaju se Banci najkasnije šest mjeseci nakon isteka tog perioda.

Odjeljak III. Nabavka

A. Opšti dio

1. **Robe i usluge osim usluga konsultanata.** Sve robe i usluge osim usluga konsultanata koje su potrebne za Projekat i koje će se finansirati iz sredstava Zajma nabavljaju se u skladu sa zahtjevima koji su navedeni u Odjeljku I Smjernica za nabavke i odredbama ovog Odjeljka.
2. **Usluge konsultanata.** Sve usluge konsultanata koje su potrebne za Projekat i koje se finansiraju iz sredstava Zajma se nabavljaju u skladu sa zahtjevima koji su navedeni ili na koje se vrši upućivanje u Odjeljcima I i IV Smjernica za konsultante i odredbama ovog Odjeljka.
3. **Definicije.** Izrazi sa početnim velikim slovom koji se koriste dalje u tekstu ovog Odjeljka da bi se opisali konkretni metodi nabavke ili metodi revidiranja konkretnih ugovora od strane Banke odnose se na odgovarajući metod koji je opisan u Odjeljcima II, III, IV i V Smjernica za konsultante, zavisno od slučaja.

B. Konkretno metode nabavke za robu i usluge osim konsultantskih usluga

1. **Međunarodno javno nadmetanje.** Osim ako drugačije nije određeno u stavu 2 koji slijedi, robe i usluge koje nisu konsultantske usluge se nabavljaju putem ugovora koji su dodijeljeni na osnovu Međunarodnog javnog nadmetanja.
2. **Ostale metode nabavke roba i usluga osim usluga konsultanata.** Metode u nastavku, izuzev Međunarodnog javnog nadmetanja, mogu se koristiti za robe i usluge, osim usluga konsultanata, za ugovore definisane u Planu nabavki: (a) Lokalno javno nadmetanje, podložno dodatnim odredbama koje su navedene u Prilogu 4 ovog Ugovora; (b) Neposredno prikupljanje ponuda – šoping; i (c) Neposredno ugovaranje.

C. Konkretno metode nabavke usluga konsultanata

1. **Izbor zasnovan na kvalitetu i cijeni.** Osim ako nije drugačije određeno u stavu 2 teksta koji slijedi, usluge konsultanata se nabavljaju putem ugovora koji se dodjeljuju na osnovu Izbora zasnovanog na kvalitetu i cijeni.
2. **Ostale metode nabavke usluga konsultanata.** Metode u nastavku, osim Izbora zasnovanog na kvalitetu i cijeni, mogu se koristiti za nabavku usluga konsultanata, za ugovore definisane Planom nabavki: (a) izbor zasnovan na kvalitetu; (b) izbor u okviru fiksnog budžeta; (c) izbor po principu najmanjeg troška; (d) izbor zasnovana na kvalifikacijama konsultanata; (e) izbor iz jednog izvora za izbor konsultantske firme; (f) procedure utvrđene u stavovima 5.2 i 5.3 Smjernica za konsultante za izbor pojedinačnih konsultanata; i (g) procedure za izbor iz jednog izvora za izbor individualnih konsultanata

D. Pregled odluka o nabavkama od strane Banke

Plan nabavki navodi one ugovore koji podliježu prethodnom pregledu od strane Banke. Svi ostali ugovori podliježu naknadnom pregledu Banke.

Odjeljak IV Povlačenje sredstava Zajma

A. Opšti dio

1. Zajmoprimac može povlačiti sredstva Zajma u skladu s odredbama člana II Opštih uslova, ovog Odjeljka i onim dodatnim instrukcijama koje Banka navede u obavještenju Zajmoprimcu (uključujući „Smjernice za isplatu sredstava za finansiranje investicionih projekata” iz februara 2017. godine koje Banka povremeno revidira i kako se budu primjenjivale na ovaj Ugovor u skladu sa tim instrukcijama), da bi finansirao Kvalifikovane rashode koji su izloženi u tabeli u stavu 2 koji slijedi.
2. Tabela koja slijedi navodi kategorije Kvalifikovanih rashoda koji se mogu finansirati iz sredstava Zajma („Kategorija”), alokaciju iznosa Zajma za svaku Kategoriju i procenat rashoda koji će se finansirati za Kvalifikovane rashode u svakoj Kategoriji.

Kategorija	Iznos Zajma koji je alociran (izražen u eurima)	Procenat rashoda koji se finansira (uključujući poreze)
(1) Robe, usluge osim usluga konsultanata, usluge konsultanata, operativni troškovi i obuka u okviru Projekta.	13.965.000	100%
(2) Provizija za obradu zajma	35.000	Iznos koji se plaća na osnovu Odjeljka 2.03 ovog Ugovora u skladu sa Odjeljkom 2.07 (b) Opštih uslova
(3) Premija za kamatne <i>caps</i> ili Kamatne <i>collars</i>	0	Iznos koji se plaća na osnovu Odjeljka 2.08 (c) ovog Ugovora
UKUPAN IZNOS	14.000.000	

3. Značenje izraza u tabeli:

- (a) Izraz „Operativni troškovi” označava opravdane inkrementalne troškove Upravnog odbora Projekta, Odbora za implementaciju Projekta, PMU, TSU i Radnih grupa na račun realizacije Projekta, uključujući i troškove prevođenja, komunikacija, štampanja i materijala, lokalne putne troškove i troškove terenskih obilazaka i naknade za konsultanta angažovanog za potrebe koordinacije Projekta, osim plate državnih službenika; i
- (b) Izraz „Obuka” označava opravdane troškove (osim za konsultantske usluge), odobrene od strane Banke, nastale za održavanje obuke u okviru Projekta,

uključujući, između ostalog, opravdane troškove putovanja i dnevnica predavača i polaznika obuke, troškove studijskih putovanja, troškove radionica, zakupa objekata za obuku i opreme i materijala za obuku.

B. Uslovi za povlačenje sredstava; Period povlačenja sredstava

1. Izuzetno od odredbi Dijela A ovog Odjeljka, neće se vršiti povlačenje sredstava za plaćanja izvršena prije datuma ovog Ugovora, izuzimajući povlačenja sredstava do ukupnog iznosa koji ne prelazi dvije[stotine][hiljada] eura (200.000,00 EUR) koja mogu biti povučena za plaćanja realizovana prije ovog datuma, na dan ili nakon 6. juna 2017. godine za Kvalifikovane rashode.
2. Datum završetka projekta je 31. mart 2023. godine.

PRILOG 3

Program amortizacije

1. Tabela koja slijedi izlaže Datume plaćanja glavnice Zajma i procenat od ukupnog iznosa glavnice Zajma koji se plaća na svaki Datum plaćanja glavnice Zajma („Udio rate“). Ako su sredstva Zajma u potpunosti povučena na prvi Datum plaćanja glavnice, iznos glavnice Zajma koji otplaćuje Zajmoprimac na svaki Datum plaćanja glavnice utvrđuje Banka tako što množi: (a) Saldo povučenog iznosa Zajma na dan prvog Datuma plaćanja glavnice; sa (b) Udjelom rate za svaki Datum plaćanja glavnice, taj iznos za otplatu će se uskladiti, ako je to potrebno, oduzimanjem bilo kog iznosa navedenog u stavu 4 ovog Priloga, na koji se primjenjuje Konverzija valute.

Datum plaćanja glavnice	Udio rate (izražen u procentima)
Svakog 15. februara i 15. avgusta Početak 15. avgust 2022. Zaključno sa 15.februarom 2042.	2,5%

2. Ako sredstva Zajma nisi u potpunosti povučena na dan prvog Datuma plaćanja glavnice, iznos glavnice Zajma koji otplaćuje Zajmoprimac na svaki Datum plaćanja glavnice se određuje na način koji slijedi:
 - (a) Pod uslovom da su bilo koja sredstva Zajma povučena na dan prvog Datuma plaćanja glavnice, Zajmoprimac otplaćuje povučeni saldo Zajma sa tim datumom u skladu sa stavom 1 ovog Priloga.
 - (b) Bilo koji iznos koji je povučen nakon prvog Datuma plaćanja glavnice se otplaćuje na svaki Datum plaćanja glavnice koji slijedi nakon datuma tog povlačenja u iznosima koje utvrdi Banka tako što će pomnožiti svako takvo povlačenje razlomkom, čiji je brojilac originalni Udio rate koji je naznačen u tabeli u stavu 1 ovog Priloga za predmetni Datum plaćanja glavnice (»Originalni udio rate«) i čiji je imenilac zbir svih preostalih Originalnih udjela rata za Datume plaćanja glavnice koji dospijevaju na taj datum ili nakon tog datuma, a takvi će se iznosi uskladiti ako je to potrebno oduzimanjem bilo kog iznosa navedenog u stavu 4 ovog Priloga, na koje se primjenjuje Konverzija valute.
3.
 - (a) Iznosi sredstava Zajma koji su povučeni u roku od dva kalendarska mjeseca prije bilo kog Datuma plaćanja glavnice, isključivo za potrebe izračunavanja iznosa glavnice koji dospijevaju za plaćanje na bilo koji Datum plaćanja glavnice, se smatraju kao povučeni i neotplaćeni na drugi Datum plaćanja glavnice koji slijedi nakon datuma povlačenja sredstava i dospijeva za otplatu na svaki Datum plaćanja glavnice počevši od drugog Datuma plaćanja glavnice koji slijedi nakon datuma povlačenja sredstava.
 - (b) Izuzetno od odredbi podstava (a) ovog stava, ako u bilo kom trenutku Banka usvoji sistem fakturisanja po osnovu datuma dospijeca, u okviru koga se fakture izdaju na Datum ili nakon pojedinog Datuma plaćanja glavnice,

odredbe tog podstava se više ne primjenjuju na bilo koje povlačenja nakon usvajanja takvog sistema fakturisanja.

4. Izuzetno od odredbi stavova 1 i 2 ovog Priloga, nakon Konverzije valute u Odobrenu valutu cijelog ili bilo kog dijela povučenog salda Zajma, iznos koji je na takav način konvertovan u Odobrenu valutu koji dospijeva za otplatu na bilo koji Datum plaćanja glavnice koji nastupa nakon Perioda konverzije, određuje Banka tako što množi taj iznosa u sopstvenoj valuti neposredno prije Konverzije putem ili: (i) deviznog kursa koji odražava iznose glavnice u Odobrenoj valuti koje plaća Banka po osnovu Transakcije zaštite valute koja se odnosi na Konverziju; ili (ii) ako Banka tako odluči u skladu sa Smjernicama za konverziju, sa deviznim kursem koji je komponenta stope iz Službene kotacijske stope (*Screen Rate*).
5. Ako je povučeni saldo Zajma naznačen u više od jedne valute Zajma, odredbe ovoga Priloga primjenjuju se zasebno na iznos naznačen u svakoj od valuta Zajma, kako bi se proizveo zaseban raspored amortizacija za svaki takav iznos.

PRILOG 4

Dodatne procedure za lokalno javno nadmetanje

- (i) **Registracija:** (a) nadmetanje ne smije biti ograničeno na prethodno registrovana preduzeća; (b) gdje je potrebna registracija, ponuđačima: (i) će biti dopušteno da u prihvatljivom roku završe proces registracije, i (ii) neće biti uskraćena registracija iz razloga koji nisu povezani sa njihovim kapacitetom i sredstvima za uspješnu realizaciju ugovora, što se provjerava putem postkvalifikacije.
- (ii) **Prihvatljivost:** inostrani ponuđači neće biti isključeni iz nadmetanja i domaćim ponuđačima neće biti data bilo kakva prednost.
- (iii) **Procedure:** »Otvorene procedure« se poštuju u svim slučajevima. Poziv za dostavljanje ponuda se oglašava u najmanje jednom tiražnom domaćem dnevnom listu, kojim se ostavlja najmanje trideset (30) dana za izradu i dostavljanje ponuda.
- (iv) **Pretkvalifikacija:** U slučajevima kada se zahtijeva pretkvalifikacija za veće ili komplekse radove, poziv za pretkvalifikaciju za nadmetanje se oglašava u najmanje jednom (1) tiražnom domaćem dnevnom listu najmanje trideset (30) dana prije isteka roka za dostavljanje prijave za pretkvalifikaciju. U pretkvalifikacionim dokumentima se eksplicitno navode uslovi u pogledu minimalnog potrebnog iskustva, tehničkih i finansijskih zahtjeva.
- (v) **Učešće preduzeća u državnom vlasništvu:** preduzeća u državnom vlasništvu u Crnoj Gori su kvalifikovana da učestvuju u nadmetanju samo ako mogu dokazati da su pravno i finansijski autonomna, da posluju u skladu sa privrednim pravom i da nisu zavisne agencije Vlade. Takvo preduzeće podliježe istim uslovima u pogledu garancije ponude i garancije dobrog izvršenja kao i ostali ponuđači.
- (vi) **Dokumentacija za nadmetanje:** subjekti koji vrše nabavke koriste odgovarajuću standardnu dokumentaciju za nadmetanje za nabavku radova koja sadrži nacrt ugovora i uslove ugovora koje Banka smatra prihvatljivim.
- (vii) **Dostavljanje ponuda:** ponuđači mogu, po sopstvenom nahođenju, dostaviti ponude lično, putem dostavne službe ili poštom u bilo koje vrijeme prije isteka roka utvrđenog za dostavljanje ponuda.
- (viii) **Otvaranje i evaluacija ponuda:** ponude se otvaraju javno i ako se dostavljaju dvije koverta koje sadrže tehničku komponentu i komponentu sa cijenom, obje se otvaraju simultano. Vrijeme otvaranja ponude je isto kao i istek roka za prijem ponuda ili odmah poslije toga, i ono će biti objavljeno, zajedno sa mjestom otvaranja ponuda, u dokumentima za poziv za dostavljanje ponuda. Evaluacija ponuda se vrši uz striktno pridržavanje novčano mjerljivih kriterijuma koji su objavljeni u dokumentima za nadmetanje. Produženje važenja ponude dozvoljeno je samo jednom za najviše trideset (30) dana. Neće se tražiti dalje produženje bez prethodnog odobrenja Banke. Ugovori se dodjeljuju kvalifikovanim ponuđačima koji su dostavili najniže vrjednovanu ponuda koja u znatnoj mjeri ispunjava potrebne uslove. Nisu dozvoljeni pregovori sa najniže vrjednovanim ponuđačem ili bili kojim drugim ponuđačem.
- (ix) **Usklađivanje cijena:** ugovori za građevinske radove koji duže traju (na primjer više od osamnaest (18) mjeseci) sadrže odgovarajuću klauzulu o usklađivanju cijena.
- (x) **Odbijanje ponuda:** neće se odbiti sve ponude i neće se objaviti novi poziv za dostavljanje ponuda bez prethodne saglasnosti Banke.

- (xi) **Ugovori:** svi ugovori su u pisanoj formi, potpisani i ovjereni pečatom od strane ovlašćenih potpisnika naručioca i dobavljača i sadrže identične odredbe i uslove ugovora kao što su oni koji su sadržani u tenderskoj dokumentaciji.
- (xii) **Obezbjedenja:** obezbjeđenje ponude neće premašiti dva procenta (2%) od procijenjene cijene ugovora; obezbjeđenje za dobro izvršenje neće premašiti deset procenata (10%). Izvođačima se neće izvršiti avansna plaćanja bez odgovarajućeg obezbjeđenja za avansna plaćanja. Tekst svih tih obezbjeđenja je sadržan u dokumentaciji za nadmetanje a koje Banka smatra prihvatljivim.
- (xiii) **Pravo na uvid i reviziju:** U skladu sa Smjernicama za nabavke, svaki tenderski dokument i ugovor koji se finansira iz sredstava Zajma mora osigurati da ponuđači, dobavljači, i izvođači i njihovi podizvođači, agenti, zaposleni, konsultanti, pružaoci usluga ili dobavljači dozvole Banci da prekontroliše sve njihove račune, evidencije i druga dokumenta koja se odnose na dostavljanje ponuda i izvršenje ugovora i da budu predmet revizije od strane revizora koje imenuje Banka. Činjenja sa namjernom da se materijalno spriječi Banka da vrši pravo na inspekcije i revizije koje je dato u Smjernicama za nabavke predstavljaju opstruktivnu praksu kako je to definisano Smjernicama.
- (xiv) **Prevara i korupcija:** Tenderska dokumenta i ugovor, koji se smatraju prihvatljivim za Banku, uključuju odredbe kojima se navodi politika Banke da može sankcionisati preduzeća ili pojedince za koje se utvrdi da su učestvovali u prevari i korupciji kako je to definisano Smjernicama za nabavke.

DODATAK

Odjeljak I. Definicije

1. »Antikorupcijske smjernice« znače »Smjernice o sprječavanju i suzbijanju prevara i korupcije na projektima koji se finansiraju iz zajmova IBRD-a i kredita i grantova IDA-e«, od 15. oktobra 2006., revidirane u januaru 2011. godine.
2. »Kategorija« znači kategorija koja je navedena u tabeli u Odjeljku IV Priloga 2 ovog Ugovora.
3. »Smjernice za konsultante« znači »Smjernice: Izbor i zapošljavanje konsultanata od strane zajmoprimaca Svjetske banke na osnovu Zajmova Međunarodne banke za obnovu i razvoj i kredita i grantova Međunarodnog udruženja za razvoj (IDA)« objavljene u januaru 2011. godine (revidirane u julu 2014. godine).
4. »Opšti uslovi« znači »Opšti uslovi za zajmove Međunarodne banke za obnovu i razvoj«, od 12. marta 2012. godine, sa izmjenama iz Odjeljka II ovog Dodatka.
5. »IRMS« znači Integralni sistem za upravljanje prihodima koji će biti razvijen u okviru Dijela II.3 Projekta.
6. »Ministarstvo finansija« ili »MF« znači Ministarstvo finansija Zajmoprimca i uključuje bilo koje njegove nasljednike.
7. »Poreska uprava Crne Gore ili »PUCG« znači poreska administracija Zajmoprimca, osnovana Zakonom o državnoj upravi „Sl. List RCG 28/2003“ sa izmjenama i dopunama zaključno sa „Službenim listom CG 54/2016“ i uključuje bilo koje njene nasljednike.
8. »Operativni priručnik« znači operativni priručnik koji je usvojio Zajmoprimac za Projekat iz Odjeljak I.B.1 Priloga 2 ovog Ugovora, prihvatljiv za Banku.
9. »PIC« znači Odbor za implementaciju projekata osnovan od strane Zajmoprimca internim nalogom 03/1-9703/1-17 od 31. maja 2017. godine, i ima za cilj da obezbijedi, između ostalog, pravilnu koordinaciju i implementaciju projektnih aktivnosti, i uključuje bilo koje njegove nasljednike.
10. »PMU« znači Jedinica za upravljanje Projektom koju osniva Zajmoprimac u skladu sa Odjeljkom I.A Prilog 2 ovog Ugovora, a odgovorna je za, između ostalog: (i) obavljanje upravljanja projektom i izvještavanje; i (ii) koordinaciju sa TSU u vezi nabavki, finansijskog upravljanja i plaćanja u okviru Projekta.
11. »Smjernice za nabavke« znači »Smjernice za: nabavku roba, radova i usluga, osim konsultantskih usluga, iz zajmova IBRD-a i kredita i grantova IDA-e od strane Zajmoprimaca Svjetske banke« od januara 2011. (revidirane jula 2014. godine).
12. »Plan nabavke« znači plan nabavke Zajmoprimca za Projekat, datiran 6. juna 2017. godine i navedenim u stavu 1.18 Smjernica za nabavke i stavu 1.25 Smjernica za konsultante, koji se povremeno ažurira u skladu sa odredbama iz navedenih stavova.

13. „Upravni odbor projekta" znači Upravni odbor Projekta koji osniva Zajmoprimac u skladu sa Odjeljkom I.A Prilog 2 ovog Ugovora, i koji je odgovoran, između ostalog, da: (i) obezbjeđuje strateške smjernice za PUCG o pitanjima vezanim za implementaciju Projekta i reformu poreske administracije; i (ii) obezbjeđuje koordinaciju između institucija u vezi sa implementacijom Projekta, i uključuje bilo koje njegove nasljednike.
14. „Savjetodavni odbor za modernizaciju poreske administracije" znači savjetodavni odbor za modernizaciju poreske administracije koji osniva Zajmoprimac u skladu sa Odjeljkom I.A Prilog 2 ovog Ugovora, koji čine predstavnici udruženja poreskih obveznika, poslovnih udruženja, poreskih računovođa i revizora, i koji je odgovoran, između ostalog, da Upravnom odboru Projekta dostavlja povratne informacije o institucionalnim promjenama koje se tiču Projekta, i uključuje bilo koje njegove nasljednike.
15. „TSU" znači Jedinica za tehničku pomoć u okviru MF, odgovorna za sprovođenje nabavki, plaćanja i aktivnosti finansijskog upravljanja u vezi sa Projektom.
16. „Radne grupe" znači četiri radne grupe koje osniva Zajmoprimac internim nalogima 03/1-9701 zaključno sa 9704/1-17 od 31. maja 2017. godine, odgovorne za, između ostalog: (i) svakodnevnu realizaciju projektnih aktivnosti u okviru komponenti I.1, II.1, II.3 i III Projekta, uz podršku PMU; (ii) izradu projektnog zadatka i tehničkih specifikacija koje se odnose na konsultantske usluge u okviru Projekta; i (iii) nadzor nad izvršenjem pomenutih konsultantskih usluga u svojim oblastima odgovornosti, i uključuje bilo koje njihove nasljednike.

Odjeljak II. Izmjene Opštih uslova

Opšti uslovi mijenjaju se i glase:

1. U **Sadržaju**, pozivanja na Odjeljke, nazive Odjeljaka i brojeve Odjeljaka mijenjaju se tako da odražavaju izmjene u stavovima u daljem tekstu.
2. Odjeljak 3.01. (*Provizija za obradu zajma*) mijenja se i glasi:

„Odjeljak 3.01. *Provizija za obradu zajma; Godišnja naknada za otvaranje kreditne linije*

(a) Zajmoprimac plaća Banci proviziju za obradu zajma na iznos Zajma po stopi utvrđenoj u Ugovoru o zajmu („Provizija za obradu zajma”).

(b) Zajmoprimac plaća Banci godišnju naknadu za otvaranje kreditne linije na nepovučeni saldo zajma po stopi utvrđenoj u Ugovoru o zajmu („Naknada za otvaranje kreditne linije”). Naknada za otvaranje kreditne linije obračunava se od datuma koji pada šezdeset dana nakon datuma Ugovora o zajmu do dana kada Zajmoprimac povuče sredstva sa Računa zajma ili ih otkaže. Naknadu za otvaranje kreditne linije plaća se polugodišnje unazad na svaki Datum plaćanja.”
3. U Dodatku, **Definicije**, mijenjaju se sva relevantna pozivanja na brojeve Odjeljaka i stavova, po potrebi, tako da odražavaju izmjene u prethodnom stavu 2.

4. Dodatak se mijenja unošenjem novog stava 19 sa sljedećom definicijom „Naknade za otvaranje kreditne linije“, i renumerisanjem stavova koji slijede u skladu sa tim:

“19. „Naknade za otvaranje kreditne linije” znači naknada za otvaranje kreditne linije utvrđena u Ugovoru o zajmu za svrhe Odjeljka 3.01(b).”
5. U renumerisanom stavu 49 (prvobitno stav 48) Dodatka, definicija „Provizije za obradu zajma” mijenja se zamjenom pozivanja na Odjeljak 3.01 sa pozivanjem na Odjeljak 3.01(a).
6. U renumerisanom stavu 68 (prvobitno stav 67) Dodatka, definicija izraza „Plaćanje zajma” mijenja se i glasi:

„68. „Plaćanje zajma” znači iznos koji Strane zajma plaćaju Banci u skladu sa Pravnim sporazumima ili ovim Opštim uslovima, uključujući (ali ne ograničavajući se) na iznos povučenog dijela Zajma, kamatu, Proviziju za obradu zajma, Naknadu za otvaranje kreditne linije, kamatu po Zateznoj kamatnoj stopi (ako postoji), plaćanje premije unaprijed, transakcionu naknadu za Konverziju ili prijevremeni prestanak Konverzije, naknadu za fiksiranje Varijabilne kamatne marže (ako postoji), premiju plativu po utvrđivanju Kamatne stope po *cap-u* ili Kamatne stope po *collar-u*, i iznos za izravnanje koji plaća Zajmoprimac.”
7. U renumerisanom stavu 73 (prvobitno stav 72) Dodatka, definicija „Datum plaćanja” mijenja se brisanjem riječi „je“ i unošenjem riječi „i Naknada za otvaranje kreditne linije su“ poslije riječi „kamata”.

**Legal Department
NEGOTIATED TEXT
Luz Meza-Bartrina
June 5, 2017**

LOAN NUMBER _____-__

Loan Agreement

(Revenue Administration Reform Project)

between

MONTENEGRO

and

**INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION
AND DEVELOPMENT**

Dated _____, 2018

LOAN AGREEMENT

Agreement dated _____, 2018, between MONTENEGRO ("Borrower") and INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT ("Bank"). The Borrower and the Bank hereby agree as follows:

ARTICLE I — GENERAL CONDITIONS; DEFINITIONS

- 2.01. The General Conditions (as defined in the Appendix to this Agreement) constitute an integral part of this Agreement.
- 2.02. Unless the context requires otherwise, the capitalized terms used in this Agreement have the meanings ascribed to them in the General Conditions or in the Appendix to this Agreement.

ARTICLE II — LOAN

- 2.01. The Bank agrees to lend to the Borrower, on the terms and conditions set forth or referred to in this Agreement, the amount of fourteen million Euro (EUR 14,000,000), as such amount may be converted from time to time through a Currency Conversion in accordance with the provisions of Section 2.08 of this Agreement ("Loan"), to assist in financing the project described in Schedule 1 to this Agreement ("Project").
- 2.08. The Borrower may withdraw the proceeds of the Loan in accordance with Section IV of Schedule 2 to this Agreement.
- 2.09. The Front-end Fee payable by the Borrower shall be equal to one quarter of one percent (0.25%) of the Loan amount.
- 2.10. The Commitment Charge payable by the Borrower shall be equal to one quarter of one percent (0.25%) per annum on the Unwithdrawn Loan Balance.
- 2.05. The interest payable by the Borrower for each Interest Period shall be at a rate equal to the Reference Rate for the Loan Currency plus the Fixed Spread; provided, that upon a Conversion of all or any portion of the principal amount of the Loan, the interest payable by the Borrower during the Conversion Period on such amount shall be determined in accordance with the relevant provisions of Article IV of the General Conditions. Notwithstanding the foregoing, if any amount of the Withdrawn Loan Balance remains unpaid when due and such non-payment continues for a period of thirty days, then the interest payable by the Borrower shall instead be calculated as provided in Section 3.02 (e) of the General Conditions.
- 2.06. The Payment Dates are February 15 and August 15 in each year.
- 2.07. The principal amount of the Loan shall be repaid in accordance with the provisions of Schedule 3 to this Agreement.
- 2.08. (a) The Borrower may at any time request any of the following Conversions of the terms of the Loan in order to facilitate prudent debt management: (i) a

change of the Loan Currency of all or any portion of the principal amount of the Loan, withdrawn or unwithdrawn, to an Approved Currency; (ii) a change of the interest rate basis applicable to: (A) all or any portion of the principal amount of the Loan withdrawn and outstanding from a Variable Rate to a Fixed Rate, or vice versa; or (B) all or any portion of the principal amount of the Loan withdrawn and outstanding from a Variable Rate based on a Reference Rate and the Variable Spread to a Variable Rate based on a Fixed Reference Rate and the Variable Spread, or vice versa; or (C) all of the principal amount of the Loan withdrawn and outstanding from a Variable Rate based on a Variable Spread to a Variable Rate based on a Fixed Spread; and (iii) the setting of limits on the Variable Rate or the Reference Rate applicable to all or any portion of the principal amount of the Loan withdrawn and outstanding by the establishment of an Interest Rate Cap or Interest Rate Collar on the Variable Rate or the Reference Rate.

- (b) Any conversion requested pursuant to paragraph (a) of this Section that is accepted by the Bank shall be considered a "Conversion", as defined in the General Conditions, and shall be effected in accordance with the provisions of Article IV of the General Conditions and of the Conversion Guidelines.
- (c) Promptly following the Execution Date for an Interest Rate Cap or Interest Rate Collar for which the Borrower has requested that the premium be paid out of the proceeds of the Loan, the Bank shall, on behalf of the Borrower, withdraw from the Loan Account and pay to itself the amounts required to pay any premium payable in accordance with Section 4.05 (c) of the General Conditions up to the amount allocated from time to time for the purpose in the table in Section IV of Schedule 2 to this Agreement.

ARTICLE III — PROJECT

- 3.03. The Borrower declares its commitment to the objective of the Project. To this end, the Borrower shall carry out the Project through the MTA in accordance with the provisions of Article V of the General Conditions.
- 3.04. Without limitation upon the provisions of Section 3.01 of this Agreement, and except as the Borrower and the Bank shall otherwise agree, the Borrower shall ensure that the Project is carried out in accordance with the provisions of Schedule 2 to this Agreement.

ARTICLE IV — EFFECTIVENESS; TERMINATION

- 4.01. The Additional Conditions of Effectiveness consist of the following:
 - (a) The PMU has been established within the MTA with staff, resources, functions and responsibilities satisfactory to the Bank;

- (b) The Project Steering Committee has been established by the Borrower with terms of reference defining the functions and responsibilities satisfactory to the Bank; and
- (c) The Revenue Modernization Advisory Board has been established by the Borrower with terms of reference defining the functions and responsibilities satisfactory to the Bank.

4.02. The Effectiveness Deadline is the date ninety (90) days after the date of this Agreement.

ARTICLE V — REPRESENTATIVE; ADDRESSES

5.01. The Borrower's Representative is its Minister of Finance.

5.02. The Borrower's Address is:

Ministry of Finance
Stanka Dragojevic 2
81000 Podgorica
Montenegro

Facsimile:
382 20 224 450

5.03. The Bank's Address is:

International Bank for Reconstruction and Development
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
United States of America

Cable address:	Telex:	Facsimile:
INTBAFRAD Washington, D.C.	248423(MCI) or 64145(MCI)	1-202-477-6391

AGREED at _____, _____, as of the day and year first above written.

MONTENEGRO

By

Authorized Representative

Name: _____

Title: _____

**INTERNATIONAL BANK FOR
RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT**

By

Authorized Representative

Name: _____

Title: _____

SCHEDULE 1

Project Description

The objective of the Project is to improve effectiveness of operational functions of Montenegro's tax administration and to reduce the compliance costs on corporate taxpayers.

The Project consists of the following parts:

Part I: Institutional Development

- 1. Institutional development.** Support the MTA to, *inter alia*: (i) strengthen its strategic focus, planning and operational capacity; (ii) improve its staff management process and training program; (iii) enhance its analytical processes; (iv) improve its internal control and integrity functions; (v) assess Borrower's tax administration legal framework; and (vi) improve its existing appeal process.
- 2. Change management.** Support the MTA to strengthen its capacity to manage the change process.
- 3. Project management.** Support the establishment of a PMU within the MTA for project management, implementation, fiduciary functions and monitoring.

Part II: Business Processes

- 1. Modernize MTA's operational functions.** Support the MTA in the modernization of MTA's operational functions through, *inter alia*, improving the: (i) taxpayers' registration processing; (ii) tax return and payment processing; (iii) taxation enforcement and compliance; (iv) tax audit; and (v) tax-related anti-fraud and criminal investigations.
- 2. Data Cleansing and information technology (IT) Infrastructure.** Support the MTA to, *inter alia*: (i) cleanse and rationalize the data of its IT system through the provision of technical assistance; and (ii) enhance its IT infrastructure (including the enterprise architecture, data center, and security and disaster recovery plans) through the provision of equipment (including hardware and software) and technical assistance.
- 3. IRMS.** Support the procurement and implementation of the IRMS though, *inter alia*: (i) developing MTA's specifications for the IRMS; and (ii) procuring, localizing and implementing a commercial IRMS;

Part III: Taxpayer Services

Support the MTA to, *inter alia*: (i) modernize taxpayer services; (ii) increase understanding of revenue laws, procedures, and rights and obligations of taxpayers; and (iii) strengthen external and internal communications.

SCHEDULE 2

Project Execution

Section I. Implementation Arrangements

A. Institutional Arrangements.

The Borrower shall operate and maintain throughout the implementation of the Project, the PMU, the Project Steering Committee, the Revenue Modernization Advisory Board, the PIC, the Working Groups and the TSU, respectively, with staff, resources as needed, functions and responsibilities satisfactory to the Bank and in accordance with the relevant provisions of the Operational Manual.

B. Operational Manual

17. The Borrower, through the MTA, shall carry out the Project in accordance with the provisions of the Operational Manual, which shall include, *inter alia*: (a) a detailed description of Project activities and institutional arrangements for the Project; (b) the Project administrative, accounting, auditing, reporting, financial (including cash flow aspects in relation thereto), procurement and disbursement procedures; (c) the monitoring indicators for the Project; and (d) the institutional and administrative mechanisms established to ensure inter-agency coordination for Project implementation, including the functions, responsibilities and staffing requirements under the Project.
18. Except as the Borrower and the Bank may otherwise agree in writing, the Borrower shall not abrogate, amend, suspend, waive or otherwise fail to enforce the Operational Manual or any provision thereof.
19. In case of any conflict between the terms of the Operational Manual and this Agreement, the provisions of this Agreement shall prevail.

C. Anti-Corruption

The Borrower shall ensure that the Project is carried out in accordance with the provisions of the Anti-Corruption Guidelines.

Section II. Project Monitoring Reporting and Evaluation

A. Project Reports

The Borrower shall monitor and evaluate the progress of the Project and prepare Project Reports in accordance with the provisions of Section 5.08 of the General Conditions and on the basis of indicators acceptable to the Bank. Each Project Report shall cover the period of one calendar semester, and shall be furnished to the Bank not later than one month after the end of the period covered by such report.

B. Financial Management, Financial Reports and Audits

1. The Borrower shall maintain or cause to be maintained a financial management system in accordance with the provisions of Section 5.09 of the General Conditions.

2. The Borrower shall prepare and furnish to the Bank not later than forty five (45) days after the end of each calendar quarter, interim unaudited financial reports for the Project covering the quarter, in form and substance satisfactory to the Bank.
3. The Borrower shall have its Financial Statements audited in accordance with the provisions of Section 5.09 (b) of the General Conditions. Each audit of the Financial Statements shall cover the period of one fiscal year of the Borrower. The audited Financial Statements for each such period shall be furnished to the Bank not later than six months after the end of such period.

Section III. Procurement

A. General

1. **Goods and Non-consulting Services.** All goods and non-consulting services required for the Project and to be financed out of the proceeds of the Loan shall be procured in accordance with the requirements set forth or referred to in Section I of the Procurement Guidelines, and with the provisions of this Section.
2. **Consultants' Services.** All consultants' services required for the Project and to be financed out of the proceeds of the Loan shall be procured in accordance with the requirements set forth or referred to in Sections I and IV of the Consultant Guidelines and with the provisions of this Section.
3. **Definitions.** The capitalized terms used below in this Section to describe particular procurement methods or methods of review by the Bank of particular contracts refer to the corresponding method described in Sections II and III of the Procurement Guidelines, or Sections II, III, IV and V of the Consultant Guidelines, as the case may be.

B. Particular Methods of Procurement of Goods and Non-consulting Services

1. **International Competitive Bidding.** Except as otherwise provided in paragraph 2 below, goods and non-consulting services shall be procured under contracts awarded on the basis of International Competitive Bidding.
2. **Other Methods of Procurement of Goods and Non-consulting Services.** The following methods, other than International Competitive Bidding, may be used for procurement of goods and non-consulting services for those contracts specified in the Procurement Plan: (a) National Competitive Bidding, subject to the additional provisions set forth in Schedule 4 to this Agreement; (b) Shopping; and (c) Direct Contracting.

C. Particular Methods of Procurement of Consultants' Services

1. **Quality- and Cost-based Selection.** Except as otherwise provided in paragraph 2 below, consultants' services shall be procured under contracts awarded on the basis of Quality and Cost-based Selection.
2. **Other Methods of Procurement of Consultants' Services.** The following methods, other than Quality and Cost-based Selection, may be used for procurement of consultants' services for those contracts which are specified in the Procurement Plan: (a) Quality-based Selection;

(b) Selection under a Fixed Budget; (c) Least Cost Selection; (d) Selection based on Consultants' Qualifications; (e) Single-source Selection of consulting firms; (f) Procedures set forth in paragraphs 5.2 and 5.3 of the Consultant Guidelines for the Selection of Individual Consultants; and (g) Single-source procedures for the Selection of Individual Consultants.

D. Review by the Bank of Procurement Decisions

The Procurement Plan shall set forth those contracts which shall be subject to the Bank's Prior Review. All other contracts shall be subject to Post Review by the Bank.

Section IV. Withdrawal of Loan Proceeds

A. General

1. The Borrower may withdraw the proceeds of the Loan in accordance with the provisions of Article II of the General Conditions, this Section, and such additional instructions as the Bank shall specify by notice to the Borrower (including the "Disbursement Guidelines for Investment Project Financing" dated February 2017"), as revised from time to time by the Bank and as made applicable to this Agreement pursuant to such instructions), to finance Eligible Expenditures as set forth in the table in paragraph 2 below.
2. The following table specifies the categories of Eligible Expenditures that may be financed out of the proceeds of the Loan ("Category"), the allocation of the amounts of the Loan to each Category, and the percentage of expenditures to be financed for Eligible Expenditures in each Category.

Category	Amount of the Loan Allocated (expressed in EUR)	Percentage of Expenditures to be financed (inclusive of Taxes)
(1) Goods, non-consulting services, consultants' services, Operating Costs and Training under the Project	13,965,000	100%
(2) Front-end Fee	35,000	Amount payable pursuant to Section 2.03 of this Agreement in accordance with Section 2.07 (b) of the General Conditions
(3) Interest Rate Cap or Interest Rate Collar premium	0	Amount due pursuant to Section 2.08(c) of this Agreement
TOTAL AMOUNT	14,000,000	

4. For purposes of this table:

(c) the term "Operating Costs" means the reasonable incremental expenses incurred by the Project Steering Committee, the Project Implementation Committee, the PMU, the TSU, and the Working Groups on account of Project implementation, including the costs of translation, communication, printing and supplies, local

travel costs and field trip expenses and fees paid to the consultant hired for purposes of Project coordination, other than civil servants' salaries; and

- (d) the term "Training" means reasonable expenditures (other than those for consultants' services), as approved by the Bank, incurred for the carrying out of training activities under the Project, including, *inter alia*, reasonable costs of travel and *per diem* of trainers and trainees, cost of study tours, cost of workshops, rental of training facilities and equipment and training materials.

B. Withdrawal Conditions; Withdrawal Period

1. Notwithstanding the provisions of Part A of this Section, no withdrawal shall be made for payments made prior to the date of this Agreement, except that withdrawals up to an aggregate amount not to exceed two hundred thousand Euro (EUR 200,000) may be made for payments made prior to this date but on or after June 6, 2017 for Eligible Expenditures.
3. The Closing Date is March 31, 2023.

SCHEDULE 3

Amortization Schedule

4. The following table sets forth the Principal Payment Dates of the Loan and the percentage of the total principal amount of the Loan payable on each Principal Payment Date ("Installment Share"). If the proceeds of the Loan have been fully withdrawn as of the first Principal Payment Date, the principal amount of the Loan repayable by the Borrower on each Principal Payment Date shall be determined by the Bank by multiplying: (a) Withdrawn Loan Balance as of the first Principal Payment Date; by (b) the Installment Share for each Principal Payment Date, such repayable amount to be adjusted, as necessary, to deduct any amounts referred to in paragraph 4 of this Schedule, to which a Currency Conversion applies.

Principal Payment Date	Installment Share (Expressed as a Percentage)
On each February 15 and August 15 Beginning August 15, 2022 through February 15, 2042	2.5%

2. If the proceeds of the Loan have not been fully withdrawn as of the first Principal Payment Date, the principal amount of the Loan repayable by the Borrower on each Principal Payment Date shall be determined as follows:

- (a) To the extent that any proceeds of the Loan have been withdrawn as of the first Principal Payment Date, the Borrower shall repay the Withdrawn Loan Balance as of such date in accordance with paragraph 1 of this Schedule.
 - (b) Any amount withdrawn after the first Principal Payment Date shall be repaid on each Principal Payment Date falling after the date of such withdrawal in amounts determined by the Bank by multiplying the amount of each such withdrawal by a fraction, the numerator of which is the original Installment Share specified in the table in paragraph 1 of this Schedule for said Principal Payment Date ("Original Installment Share") and the denominator of which is the sum of all remaining Original Installment Shares for Principal Payment Dates falling on or after such date, such amounts repayable to be adjusted, as necessary, to deduct any amounts referred to in paragraph 4 of this Schedule, to which a Currency Conversion applies.
- 3.
 - (a) Amounts of the Loan withdrawn within two calendar months prior to any Principal Payment Date shall, for the purposes solely of calculating the principal amounts payable on any Principal Payment Date, be treated as withdrawn and outstanding on the second Principal Payment Date following the date of withdrawal and shall be repayable on each Principal Payment Date commencing with the second Principal Payment Date following the date of withdrawal.
 - (c) Notwithstanding the provisions of sub-paragraph (a) of this paragraph, if at any time the Bank adopts a due date billing system under which invoices are issued on or after the respective Principal Payment Date, the provisions of such sub-paragraph shall no longer apply to any withdrawals made after the adoption of such billing system.
- 4. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2 of this Schedule, upon a Currency Conversion of all or any portion of the Withdrawn Loan Balance to an Approved Currency, the amount so converted in the Approved Currency that is repayable on any Principal Payment Date occurring during the Conversion Period, shall be determined by the Bank by multiplying such amount in its currency of denomination immediately prior to the Conversion by either: (i) the exchange rate that reflects the amounts of principal in the Approved Currency payable by the Bank under the Currency Hedge Transaction relating to the Conversion; or (ii) if the Bank so determines in accordance with the Conversion Guidelines, the exchange rate component of the Screen Rate.
- 5. If the Withdrawn Loan Balance is denominated in more than one Loan Currency, the provisions of this Schedule shall apply separately to the amount denominated in each Loan Currency, so as to produce a separate amortization schedule for each such amount.

SCHEDULE 4

Additional Procedures for National Competitive Bidding

- (i) **Registration:** (a) bidding shall not be restricted to pre-registered firms; (b) where registration is required, bidders: (i) shall be allowed a reasonable time to complete the registration process; and (ii) shall not be denied registration for reasons unrelated to their capability and resources to successfully perform the contract, which shall be verified through post-qualification.
- (ii) **Eligibility:** foreign bidders shall not be precluded from bidding, and no preference of any kind shall be given to national bidders.
- (iii) **Procedures:** “Open procedures” shall be followed in all cases. Invitations to bid shall be advertised in at least one widely circulated national daily newspaper, allowing a minimum of thirty (30) days for the preparation and submission of bids.
- (iv) **Pre-qualification:** when pre-qualification shall be required for large or complex works, invitations to pre-qualify for bidding shall be advertised in at least one (1) widely circulated national daily newspaper a minimum of thirty (30) days prior to the deadline for the submission of pre-qualification applications. Minimum experience, technical and financial requirements shall be explicitly stated in the pre-qualification documents.
- (v) **Participation by government-owned enterprises:** government-owned enterprises in Montenegro shall be eligible to participate in bidding only if they can establish that they are legally and financially autonomous, operate under commercial law and are not a dependent agency of the government. Such enterprises shall be subject to the same bid and performance security requirements as other bidders.
- (vi) **Bidding documents:** procuring entities shall use the appropriate standard bidding documents for the procurement of works which shall contain draft contract and conditions of contract, satisfactory to the Bank.
- (vii) **Submission of bids:** bidders may, at their option, deliver bids either in person, by courier service, or by mail at any time prior to the deadline set the submission of bids.
- (viii) **Bid opening and bid evaluation:** bids shall be opened in public and, if two envelopes are submitted for technical and price components, both shall be opened simultaneously. The time for the bid opening shall be the same as for the deadline for receipt of bids or immediately thereafter, and shall be announced, together with the place for bid opening, in the solicitation documents. Evaluation of bids shall be made in strict adherence to the monetarily quantifiable criteria declared in the bidding documents. Extension of bid validity shall be allowed once only for not more than thirty (30) days. No further extensions should be requested without the prior approval of the Bank. Contracts shall be awarded to qualified bidders having submitted the lowest evaluated substantially responsive bid. Negotiations shall not be allowed with the lowest evaluated bidder or any other bidder.
- (ix) **Price adjustment:** civil works contracts of long duration (e.g. more than eighteen (18) months) shall contain an appropriate price adjustment clause.
- (x) **Rejection of bids:** all bids shall not be rejected and new bids solicited without the Bank’s prior concurrence.

- (xi) **Contracts:** all contracts shall be in writing, signed and stamped by authorized signatories of the purchaser and the supplier, and shall contain identical terms and conditions of contract to those included in the tender documents.
- (xii) **Securities:** bid securities shall not exceed two percent (2%) of the estimated cost of the contract; performance securities shall not exceed ten percent (10%). No advance payments shall be made to contractors without a suitable advance payment security. The wording of all such securities shall be included into the bidding documents and be acceptable to the Bank.
- (xiii) **Right to inspect and audit:** In accordance with the Procurement Guidelines, each bidding document and contract financed out of the proceeds of the Loan shall provide that bidders, suppliers and contractors, and their subcontractors, agents, personnel, consultants, service providers, or suppliers, shall permit the Bank to inspect all accounts, records, and other documents relating to the submission of bids and contract performance, and to have them audited by auditors appointed by the Bank. Acts intended to materially impede the exercise of the Bank's inspection and audit rights provided for in the Procurement Guidelines constitute an obstructive practice as defined in the Guidelines.
- (xiv) **Fraud and Corruption:** The bidding document and contract as deemed acceptable by the Bank shall include provisions stating the Bank's policy to sanction firms or individuals, found to have engaged in fraud and corruption as defined in the Procurement Guidelines.

APPENDIX

Section I. Definitions

1. "Anti-Corruption Guidelines" means the "Guidelines on Preventing and Combating Fraud and Corruption in Projects Financed by IBRD Loans and IDA Credits and Grants", dated October 15, 2006 and revised in January 2011.
2. "Category" means a category set forth in the table in Section IV of Schedule 2 to this Agreement.
3. "Consultant Guidelines" means the "Guidelines: Selection and Employment of Consultants under IBRD Loans and IDA Credits and Grants by World Bank Borrowers" dated January 2011 (revised July 2014).
4. "General Conditions" means the "International Bank for Reconstruction and Development General Conditions for Loans", dated March 12, 2012, with the modifications set forth in Section II of this Appendix.
5. "IRMS" means the Integrated Revenue Management System to be developed under Part II.3 of the Project.
6. "Ministry of Finance" or "MOF" means the Borrower's Ministry of Finance and includes any successor thereto.
7. "Montenegro Tax Administration" or "MTA" means the Borrower's tax administration, established through the Law on State Administration published on Official Gazette RCG 28/2003 as amended through Official Gazette CG 54/2016, and includes any successor thereto.
8. "Operational Manual" means the operational manual adopted by the Borrower for the Project, referred to in Section I.B.1 of Schedule 2 to this Agreement, satisfactory to the Bank.
9. "PIC" means the Project Implementation Committee, established by the Borrower through the Internal Order No. 03/1-9703/1-17 of May 31, 2017, and aimed to ensure, *inter alia*, that the Project activities are properly coordinated and implemented, and includes any successor thereto.
10. "PMU" means project management unit referred to in Section I.A. of Schedule 2 to this Agreement responsible for, *inter alia*: (i) carrying out the project management and reporting; and (ii) coordinating with the TSU the procurement, financial management, and disbursement activities under the Project.
11. "Procurement Guidelines" means the "Guidelines: Procurement of Goods, Works and Non-consulting Services under IBRD Loans and IDA Credits and Grants by World Bank Borrowers" dated January 2011 (revised July 2014).
12. "Procurement Plan" means the Borrower's procurement plan for the Project, dated June 6, 2017 and referred to in paragraph 1.18 of the Procurement Guidelines and paragraph 1.25 of the Consultant Guidelines, as the same shall be updated from time to time in accordance with the provisions of said paragraphs.

13. "Project Steering Committee" means the Project steering committee referred to in Section I.A. of Schedule 2 to this Agreement, responsible for, *inter alia*: (i) providing strategic guidance to the MTA on issues related to Project implementation and revenue administration reforms; and (ii) ensuring inter-agency coordination in connection with the implementation of the Project, and includes any successor thereto.
14. "Revenue Modernization Advisory Board" means the revenue modernization advisory board referred to in Section I.A. of Schedule 2 to this Agreement, comprised of representatives of associations of taxpayers, business associations, tax accountants and auditors, responsible for, *inter alia*, providing feedback to the Project Steering Committee on the institutional changes to be made under the Project, and includes any successor thereto.
15. "TSU" means the Technical Services Unit within the MOF, responsible for carrying out the procurement, disbursement and financial management activities relating to the Project.
16. "Working Groups" means the four working groups established by the Borrower through the Internal Orders No. 03/1-9701 through 9704/1-17 of May 31, 2017, responsible for, *inter alia*: (i) carrying out day-to-day implementation of Project activities of components I.1, II.1, II.3 and III of the Project, respectively, with the support of the PMU; (ii) developing the terms or reference and technical specifications relating to the consulting services under the project; and (iii) supervising the execution of said consulting services in their respective areas of responsibility, and includes any successors thereto.

Section II. Modifications to the General Conditions

The General Conditions are hereby modified as follows:

2. In the **Table of Contents**, the references to Sections, Section names and Section numbers are modified to reflect the modifications set forth in the paragraphs below.
2. Section 3.01. (*Front-end Fee*) is modified to read as follows:

"Section 3.01. *Front-end Fee; Commitment Charge*

(c) The Borrower shall pay the Bank a front-end fee on the Loan amount at the rate specified in the Loan Agreement (the "Front-end Fee").

(d) The Borrower shall pay the Bank a commitment charge on the Unwithdrawn Loan Balance at the rate specified in the Loan Agreement (the "Commitment Charge"). The Commitment Charge shall accrue from a date sixty days after the date of the Loan Agreement to the respective dates on which amounts are withdrawn by the Borrower from the Loan Account or cancelled. The Commitment Charge shall be payable semi-annually in arrears on each Payment Date."

3. In the Appendix, **Definitions**, all relevant references to Section numbers and paragraphs are modified, as necessary, to reflect the modification set forth in paragraph 2 above.
4. The Appendix is modified by inserting a new paragraph 19 with the following definition of "Commitment Charge", and renumbering the subsequent paragraphs accordingly:

"19. "Commitment Charge" means the commitment charge specified in the Loan Agreement for the purpose of Section 3.01(b)."
5. In the renumbered paragraph 49 (originally paragraph 48) of the Appendix, the definition of "Front-end Fee" is modified by replacing the reference to Section 3.01 with Section 3.01 (a).
6. In the renumbered paragraph 68 (originally paragraph 67) of the Appendix, the definition of the term "Loan Payment" is modified to read as follows:

"68. "Loan Payment" means any amount payable by the Loan Parties to the Bank pursuant to the Legal Agreements or these General Conditions, including (but not limited to) any amount of the Withdrawn Loan Balance, interest, the Front-end Fee, the Commitment Charge, interest at the Default Interest Rate (if any), any prepayment premium, any transaction fee for a Conversion or early termination of a Conversion, the Variable Spread Fixing Charge (if any), any premium payable upon the establishment of an Interest Rate Cap or Interest Rate Collar, and any Unwinding Amount payable by the Borrower."
7. In the renumbered paragraph 73 (originally paragraph 72) of the Appendix, the definition of "Payment Date" is modified by deleting the word "is" and inserting the words "and Commitment Charge are" after the word "interest".

USAGLAŠENI ZAPISNIK SA PREGOVORA

IZMEĐU CRNE GORE (ZAJMOPRIMAC) I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ (IBRD) U VEZI SA PROJEKTOM REFORME PORESKE ADMINISTRACIJE

Pregovori u vezi sa predloženim zajmom IBRD-a u iznosu od četrnaest miliona eura (€14,000,000) za Projekat reforme poreske administracije (Projekat) održani su između predstavnika Vlade Crne Gore (Zajmoprimac) i Međunarodne banke za obnovu i razvoj (Banka), zajednički nazvanim "Strane", 5. i 6. juna 2017. godine u kancelariji IBRD-a u Podgorici, Crna Gora. Crnogorsku delegaciju je predvodio g. Miomir Mugoša. Tim Banke je predvodila gđa Shilpa Pradhan, viši ekonomista. Članovi Delegacije i tima Banke nabrojani su u Prilogu 1 ovog Zapisnika sa pregovora.

Uslovi pregovora. Prije pregovora, Zajmoprimac je dostavio Banci sledeća dokumenta kao dokaz o ispunjenju uslova pregovora: nacrt Operativnog priručnika projekta (OPP); nacrt Plana implementacije projekta (PIP); nacrt Plana nabavki; dokaz o formiranju Jedinice za upravljanje projektom (PMU), Odbora za implementaciju projekta (OIP) i četiri radne grupe; Projektni zadatak (PZ) za robe i usluge u prvih 12 mjeseci od efektivnosti projekta; i original Tabelu sa izborom opcija zajma (LCW) koja je poslata elektronskom poštom Svjetskoj banci 12. maja 2017. godine. Lista projektnih zadataka je data u Prilogu 2 ovog zapisnika. Tim banke je potvrdio da su dostavljena dokumenta i projektni zadaci prihvatljivi i da su Uslovi pregovora ispunjeni.

Naziv Projekta. Strane su saglasne da će naziv projekta na engleskom jeziku biti "Revenue Administration Reform Project", a na crnogorskom jeziku "Projekat reforme poreske administracije".

Usaglašena dokumenta. Strane su usaglasile tekstove sljedećih nacрта dokumenata: Ugovor o zajmu (UZ) između Zajmoprimca i Banke, koji je ovdje dat kao Prilog 3; Pismo o isplati (Prilog 4); i Plan nabavki od 5. juna 2017. godine (Prilog 5).

Dokument o procjeni Projekta. Strane su saglasne sa opisom Projekta kao što je predstavljeno u Dokumentu o procjeni projekta (PAD). U skladu sa smjernicama za nabavke, delegacija Banke je saglasna da se ukloni procjena troškova za ugovore za nabavke koji su navedeni u PAD-u i objasnila je da menadžment Banke može da zatraži neke izmjene koje se odnose na lektorisanje prije nego se PAD dostavi Odboru direktora IBRD-a.

Operativni priručnik projekta. Strane su saglasne da će Operativni priručnik projekta biti finalizovan i objavljen od strane direktora Poreske uprave (PUCG) Crne Gore do 23. juna 2017. godine

Uslovi efektivnosti. Strane su se saglasile sa tri uslova koji su uključeni u Ugovoru o zajmu: formiranje PMU internim rješenjem PUCG, sa PZ-ima prihvatljivim za Banku i angažovanje lokalnog menadžera projekta i asistenta, i nabavku neophodne kancelarijske opreme; formiranje Upravnog odbora projekta odlukom ministra, zajedno sa PZ koji Banka smatra prihvatljivim; i imenovanje Savjetodavnog odbora za modernizaciju Poreske uprave od strane PUCG internom odlukom, zajedno sa PZ koji Banka smatra prihvatljivim.

Troškovi projekta i finansiranje. Strane su se saglasile da se ukupna vrijednost Projekta koji će se finansirati iz zajma procjenjuje na 14 miliona eura.

Datum potpisivanja LA: Zajmoprimac je potvrdio da će UZ biti potpisan do 24. januara 2018. godine

Retroaktivno finansiranje. Zajmoprimac je potvrdila da će u okviru Projekta biti potrebno retroaktivno finansiranje. Budući da Zajmoprimac do danas nije napravio niti platio bilo kakve opravdane troškove, Strane su se saglasile da će period retroaktivnog finansiranja početi nakon potpisivanja ovog Zapisnika. Stoga, sljedeća odredba je uključena u LA: Neće se izvršiti nijedno povlačenje sredstava za plaćanja koja su izvršena prije datuma Ugovora o zajmu, sa izuzetkom da se sredstva mogu povući za plaćanja koja su izvršena prije tog datuma, ali na dan ili nakon 6. juna 2017. godine za opravdane troškove iz Kategorije (1), pri čemu ukupan iznos neće biti veći od 200,000 eura.

11. Finansijsko upravljanje, finansijski izvještaji i revizija: Opšte odredbe koje se odnose na finansijsko upravljanje su usaglašene i reflektovane su u Ugovoru o zajmu. Usaglašeni format Prelaznih nerevidiranih finansijskih izvještaja u skladu sa Planom 2, Odjeljak II, B 2 Ugovora o zajmu dat je u Prilogu 6. Reviziju finansijskih izvještaja Projekta će vršiti: nezavisni revizori koje Banka smatra prihvatljivim; i u skladu sa Međunarodnim standardima revizije koje objavljuje Odbor za međunarodne standarde revizije i uvjeravanja Međunarodne federacije računovođa (Plan 2, Odjeljak II B3). Primjer PZ revizije je dat u Prilogu 7. Odjeljkom 5.09 (b) Opštih uslova se od Zajmoprimca traži da revizija finansijskih izvještaja Projekta bude blagovremeno dostupna javnosti na način koji Banka smatra prihvatljivim. Banka je potvrdila da Zajmoprimac može ispuniti navedeni zahtjev tako što će revidirane finansijske izvještaje Projekta objaviti na internet stranici PUCG. Banka će objelodaniti revidirane finansijske izvještaje Projekta preko eksterne internet stranice Banke u skladu sa ovom politikom.

Uređenje nabavki i Plan nabavki. Usaglašeno je uređenje nabavki i procedure koje su precizirane Ugovorom o zajmu, i inicijalni Plan nabavki projekta od 1. juna 2017. godine. Usaglašeni Plan nabavki je dat u Prilogu 5 Zapisnika. Biće objavljen i na eksternoj internet stranici Banke i na internet stranici PUCG. Strane su se saglasile da, za potrebe gorenavedene publikacije, Plan nabavki neće sadržati podatke o procijenjenoj vrijednosti ugovora.

Indikatori za praćenje učinka. Strane su razmotrile i usaglasile indikatore za praćenje učinka koji će se koristiti kako bi se pratio i ocjenjivao napredak u implementaciji Projekta. Strane su se usaglasile da se polazne i ciljne vrijednosti sadržane u Dokumentu o ocjeni projekta (PAD) ažuriraju na osnovu podataka koje obezbijedi PUCG prije podnošenja Odboru Banke. Strane su se takođe usaglasile da se polazna vrijednost za indikator koji se odnosi na stepen zadovoljstva poreskih obveznika i zaposlenih u PUCG revidira na osnovu istraživanja koja će se sprovesti u toku prve godine implementacije projekta. Uz to, strane su usaglasile da se prilikom analize u toku trajanje projekta mogu razmotriti dodatni indikatori. Usaglašeni indikatori su sadržani u Dopunskom pismu usklađeni sa Aneksom 1 PAD-a, koji će biti potpisan zajedno sa Ugovorom o zajmu.

Izbor instrumenta i uslovi: Sa Zajmoprimcem je razmotrena Tabela sa izborom opcija za zajam od 12. maja 2017. (Prilog 8). Zajmoprimac se odlučio za IBRD zajam sa fiksnim kamatnim spredom, u iznosu od 14 miliona EUR, sa kamatnom stopom koja je jednaka referentnoj stopi za valutu zajma (EURIBOR) uvećanom za fiksni spread, konačnim rokom otplate od 25 godina uključujući grejs period od 5 godina i otplatom glavnice povezanom sa iznosom opredijeljenih sredstava. Provizija za obradu, u iznosu od 0,25 odsto iznosa Zajma odnosno 35000 EUR finansiraće se iz sredstava Zajma. Na Zajam će se primjenivati i provizija za slučaj neiskorišćenosti sredstava od 0,25 odsto godišnje, koja se plaća na iznos nepovučenih sredstava zajma. Ta provizija počinje da se zaračunava 60 dana od datuma Ugovora o zajmu (datum zaključenja Ugovora o zajmu). Određeno je da datumi za otplatu budu 15. februar i 15. avgust svake godine. Dogovoreni plan otplate je sadržan u Prilogu 9.

Pismo o isplati i aranžmani: Strane su razmotrile i usaglasile tekst nacрта Pisma o isplati datiranog 5. juna 2017 (Prilog 4).

Objavlivanje informacija. Tim Banke je objasnio Zajmoprimcu da, prema politici banke u pogledu pristupa informacijama od 1. jula 2010, Banka objavljuje Dokument o projektu (PAD), sa njim povezane pravne ugovore i druge informacije u vezi pravnih ugovora, uključujući sva dopunska pisma, nakon što Odbor izvršnih direktora banke odobri aktivnost. Prije nego što se Dokument o procjeni projekta stavi na uvid javnosti, IBRD uzima u obzir sve komentare Zajmoprimca, uključujući eventualnu povjerljivu ili osjetljivu prirodu bilo kog teksta ili podatka iz Dokumenta o procjeni projekta ili mogući negativan uticaj na odnose između banke i Zajmoprimca u slučaju njihovog objavljivanja. Zajmoprimac se saglasio da Dokument o procjeni projekta može da bude dostupan javnosti nakon što Odbor odobri projekat.

Izvještaj statutarnog odbora. Prema članu III, odjeljak 4(iii) Statuta Banke, aktivnost za koju se predlaže finansiranje od strane Svjetske banke mora da prati izvještaj/preporuke ("izvještaj statutarnog odbora") koji daje nadležni odbor ("statutarni odbor"), među čijim članovima je i ekspert kojeg je izabrao guverner koji predstavlja članicu na čijoj teritoriji se odvija navedena aktivnost.

Dalji koraci prije dostavljanja Odboru. Da bi se Projekat na vrijeme dostavio Odboru IBRD na razmatranje tokom prvog kvartala fiskalne godine Svjetske banke, [01.06–30.09.2017. godine], strane su usaglasile da će do 22. juna 2017. ministar finansija dostaviti Banci: dopis kojim se potvrđuje saglasnost sa dokumentima koji su bili predmet pregovora, kao i dopis kojim se imenuje zvaničnik, u Vašingtonu, kojeg Vlada Crne Gore zadužuje i ovlašćuje za eksperta Crne Gore za potpisivanje izvještaja statutarnog odbora (saglasno prethodnom pasusu 16). U svrhu pružanja podrške Vladi Crne Gore u pripremi ovog dokumenta, primjer pisma obezbijeđen je u Prilogu 10.

CRNA GORA

Ime: _____

Funkcija: _____

Datum: _____

MEĐUNARODNA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ

Ime: _____

Funkcija: _____

Datum: _____

Prilozi

Članovi crnogorske delegacije

Ministarstvo finansija

- g. Dragan Darmanović, Generalni direktor za državni trezor
- gđa Branka Rogošić, savjetnik, Odjeljenje za upravljanje gotovinom i dugom
- gđa Vesna Jestrović, službenik za finansije, Jedinica za tehničku podršku
- g. Zoran Mijović, viši službenik za nabavke, Jedinica za tehničku podršku
- g. Mirko Lješević, službenik za nabavke, Jedinica za tehničku podršku

PUCG

- g. Miomir M. Mugoša, direktor
- gđa Lidija Šečković, samostalni savjetnik za međunarodnu saradnju
- g. Predrag Škiljević, pomoćnik direktora za IT

Članovi delegacije Banke

- Shilpa Pradhan, vođa tima, viši ekonomista, DFIRM
- Luz Meza-Bartrina, viši savjetnik, LEGLE
- Jasna Mestnik (putem uključenja iz Zagreba), službenik za finansije, WFALN
- Seda Aroymak (putem uključenja iz Ankare), viši specijalista za finansijsko upravljanje, GGO21
- Arben Maho (putem uključenja iz Vašingtona), specijalista za nabavke, odjeljenje za nabavke, GGO03
- Stella Ilieva, viši ekonomista, GMF03
- Denis Mesihović, službenik za operacije, ECCBM
- Boba Vukoslavovic, asistent timovima, ECCBM

**LISTA PROJEKTNIH ZADATAKA (TERMS OF REFERENCE) KOJU JE
DOSTAVILA CRNOGORSKA DELEGACIJA**

Projektni zadaci koje je dostavila crnogorska delegacija delegaciji banke prije pregovora:

- Lokalni menadžer projekta
- Lokalna PIU administrativna podrška projektu
- PMU međunarodni savjetnik menadžeru projekta
- Savjetnik i stručnjak za upravljanje promjenama
- Savjetnik za komunikacionu strategiju
- Ankete o stepenu zadovoljstva poreskih obveznika i zaposlenih u PUCG
- Savjetnik za jačanje upravljanja informacionim tehnologijama

Prilog 3

UGOVOR O ZAJMU

Prilog 4

PISMO O ISPLATI

Prilog 5

PLAN NABAVKI

Prilog 6

FORMAT ZA PRELAZNE NEREVIDOVANE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Prilog 7

PRIMJER PROJEKTOG ZADATAKA-TOR ZA REVIZIJU

Prilog 8

TABLE ZA IZBOR OPCIJA ZA ZAJAM

Prilog 9

PLAN OTPLATE

Prilog 10

**PRIMJER PISMA KOJIM SE IZRAŽAVA SAGLASNOST SA DOKUMENTIMA
KOJA SU BILA PREDMET PREGOVORA I IMENUJE POTPISNIK IZVJEŠTAJA
STATUTARNOG ODBORA**

AGREED MINUTES OF NEGOTIATIONS
BETWEEN MONTENEGRO (THE BORROWER), AND
INTERNATIONAL BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT (IBRD)
REGARDING THE
REVENUE ADMINISTRATION REFORM PROJECT

Negotiations for a proposed IBRD Loan of Euro Fourteen million (€14,000,000) for the Revenue Administration Reform Project (the Project) were held between representatives of the Government of Montenegro (the Borrower) and the International Bank for Reconstruction and Development (the Bank), collectively referred to as the Parties, on June 5 and 6, 2017 at the IBRD Country Office in Podgorica, Montenegro. The Montenegrin Delegation was led by Mr. Miomir Mugosa, Director. The Bank Team was led by Ms. Shilpa Pradhan, Senior Economist. The members of the Delegation and the Bank Team are listed in the Attachment 1 to these Minutes of Negotiations.

Conditions of Negotiations. Prior to negotiations, the Borrower provided the Bank with the following documents as evidence of completion of the Conditions of Negotiations: the draft Project Operations Manual (POM); draft Project Implementation Plan (PIP); draft Procurement Plan; evidence of the establishment of the Project Management Unit (PMU), the Project Implementation Committee (PIC) and four Working Groups; Terms of Reference (ToR) for the of goods and services to be procured in the first twelve months after project effectiveness; and the original Loan Choices Worksheet (LCW) that was emailed to the World Bank on May 12, 2017. A list of the ToRs provided is included in Attachment 2 to these minutes. The Bank Team confirmed that the documents and the ToRs submitted are acceptable and the Conditions of Negotiations have been fulfilled.

Name of the Project. The Parties agreed that the name of the Project in the English language will be "Revenue Administration Reform Project" and in the Montenegrin language "Projekat Reforme Poreske Administracije".

Agreed Documents. The Parties agreed on the texts of the following draft documents: the Loan Agreement (LA) between the Borrower and the Bank, attached hereto as Attachment 3; the Disbursement Letter (Attachment 4); and the Procurement Plan dated June 5, 2017 (Attachment 5).

Project Appraisal Document. The Parties agreed to the Project description as presented Project Appraisal Document (PAD). As per Bank Procurement guidelines, the Bank agreed to remove the estimated costs for procurement contracts mentioned in the PAD and explained that some editorial revisions may be requested by Bank management prior to the PAD being submitted to the IBRD Board of Directors.

Project Operations Manual. The Parties agreed that the POM will be finalized and issued by the Director of the Montenegro Tax Administration (MTA) by June 23, 2017.

Conditions for effectiveness. The Parties agreed to three conditions of effectiveness which have been included in the Loan Agreement: the establishment of the PMU by an internal order from the MTA, with ToRs acceptable to the Bank, recruitment of the local Project manager and assistant, and procurement of the necessary office equipment; the establishment of the Project Steering Committee by a Minister's decision with ToR acceptable

to the Bank; and the establishment of the Revenue Modernization Advisory Board by an MTA internal order with ToR acceptable to the Bank.

Project Cost and Financing. The Parties agreed that the total Project cost to be financed by the loan is estimated at EUR 14.0 million

Signing date of the LA. The Borrower confirmed that the LA will be signed by January 24, 2018.

Retroactive Financing. The Borrower confirmed that retroactive financing will be required under the Project. Because the Borrower has neither incurred nor paid for any eligible expenditures to this date, the Parties agreed that retroactive financing period would begin upon signing of these Minutes. Hence, the following provision was included in the LA: "No withdrawal shall be made for payments made prior to the date of the Loan Agreement, except that withdrawals may be made for payments made prior to this date but on or after June 6, 2017, for Eligible Expenditures under Category (1), up to an aggregate amount not to exceed Euro 200,000".

11. **Financial Management, Financial Reports and Audit.** The general financial management provisions were agreed and have been reflected in the Loan Agreement. The agreed format of the Interim Unaudited Financial Reports as per Schedule 2, Section II, B 2 of the loan agreement are provided in Attachment 6. Audit of the Project's Financial Statements will be conducted by independent auditors acceptable to the Bank and according to the International Standards on Auditing issued by the International Auditing and Assurance Standards Board of the International Federation of Accountants (Schedule 2, Section II B3). A sample audit TOR is provided in Attachment 7. Section 5.09 (b) of the General Conditions requires the Borrower to make audited Project Financial Statements publicly available in a timely fashion and manner acceptable to the Bank. The Bank confirmed that the Borrower may satisfy this requirement by publishing the audited Project Financial Statements through MTA's website. The Bank will disclose the audited Project Financial Statements to the public through the Bank's external website in accordance with this policy.

Procurement Arrangements and Procurement Plan. Procurement arrangements and procedures as specified in the Loan Agreement and the initial summary Procurement Plan of the project dated June 1, 2017 were agreed. The agreed procurement plan is included in Attachment 5 of the Minutes. It will be published on both the Bank's external website and on the MTA's website. The Parties agreed that for the purposes of the above referenced publication, the Procurement Plan will not include information on contracts' estimated costs.

Performance Monitoring Indicators. The Parties discussed and agreed on the Performance Monitoring Indicators to be used to monitor and evaluate the progress in the implementation of the Project. The Parties agreed to update the baselines and target values in the PAD based on the data provided by the MTA prior to submission to the World Bank Board. Parties further agreed that the baselines for the indicator on taxpayer and MTA staff satisfaction will be revised based on the surveys conducted in the first year of project implementation. In addition, parties agreed that additional indicators may be considered during the mid-term review of the project. The agreed indicators will be provided in the Supplemental Letter consistent with the Annex 1 of the PAD, to be signed together with the Loan Agreement.

Choice of Instrument and Terms: The Loan Choice Worksheet dated May 12, 2017 was reviewed and discussed with the Borrower (Attachment 8). The Borrower has selected an IBRD Fixed Spread Loan for an amount of EUR 14.0 million, with the interest rate equal to

the reference rate for the Loan currency (EURIBOR) plus the fixed spread, final maturity of 25 years including a grace period of 5 years, and commitment linked level repayment of principal. The front-end fee, which will be equal to 0.25 percent of the Loan amount or EUR 35,000 shall be financed out of loan proceeds. Loan will also be subject to the commitment charge of 0.25 percent per annum, payable on the unwithdrawn Loan balance. Commitment charge will start to accrue 60 days after the date of the Loan Agreement (date on which the LA is signed). The repayment dates were set for February 15 and August 15 of each year. The agreed amortization schedule is provided in Attachment 9.

Disbursement Letter and Arrangements: The Parties discussed and agreed on the wording of the draft Disbursement Letter (DL) dated June 5, 2017 (Attachment 4).

Disclosure of Information: The Bank Team explained to the Borrower that under the World Bank's Access to Information Policy introduced on July 1, 2010, the World Bank will disclose the PAD, the related legal agreements and other information related to the legal agreements, including any supplemental letters upon approval of the operation by the World Bank's Board of Executive Directors. Before the PAD is made publicly available, the World Bank takes into account any comments made by the Borrower, including whether any text or data in the PAD may be confidential or sensitive, or may adversely affect the relations between Bank and the Delegation if disclosed. Additionally, the Borrower agreed that the PAD may be made publicly available after approval of the Project by the World Bank's Board.

Statutory Committee Report. According to Article III, Section 4(iii) of the Bank's Articles of Agreement, an operation proposed to be financed by the Bank shall be accompanied by a report/recommendation ("Statutory Committee report") to be issued by a competent committee ("Statutory Committee") whose members shall include an expert selected by the Governor representing the member in whose territories the operation in question is located.

Next steps before Board presentation. In order for the Project to be submitted to the IBRD Board on time for consideration during the first quarter of World Bank fiscal year, i.e. July 1-September 30, 2017, the Parties agreed that by June 22, 2017, the Minister of Finance will provide to the Bank a letter confirming his agreement with the negotiated documents; and also nominating an official, in Washington DC, designated and authorized by the Government of Montenegro to be considered to be the Montenegro's expert to sign the Statutory Committee report (further to paragraph 16 above). For purposes of assisting the Government of Montenegro in the preparation of such letter, a sample letter is provided as Attachment 10.

MONTENEGRO

Name: _____

Title: _____

Date: _____

**INTERNATIONAL BANK FOR
RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT**

Name: _____

Title: _____

Date: _____

Attachments

Members of Montenegrin Delegation

MoF

- Mr. Dragan Darmanović, Director General for State Treasury
- Ms. Branka Rogošić, Advisor, Debt and Cash Flow Management Dpt
- Ms. Vesna Jestrović, Financial Officer, Technical Service Unit
- Mr. Zoran Mijović, Sr. Procurement Officer, Technical Service Unit
- Mr. Mirko Lješević, Procurement Officer, Technical Service Unit

MTA

- Mr. Miomir M. Mugoša, Director
- Ms. Lidija Šečković, Independent Advisor for International Cooperation
- Mr. Predrag Škiljević, Deputy Director for IT

Members of World Bank Delegation

- Shilpa Pradhan, Task Team Leader, Senior Economist, DFiRM
- Luz Meza-Bartrina, Senior Counsel, LEGLE
- Jasna Mestnik (remotely from Zagreb), Finance Officer, WFALN
- Seda Aroymak (remotely from Ankara), Senior Financial Management Specialist, GGO21
- Arben Maho (remotely from Washington D.C.), Procurement Specialist, Procurement Department, GGO03
- Stella Ilieva, Senior Economist, GMF03
- Denis Mesihovic, Operations Officer, ECCBM
- Boba Vukoslavovic, Team Assistant, ECCBM

**LIST OF TERMS OF REFERENCE PROVIDED BY THE MONTENEGRIN
DELEGATION**

Terms of Reference provided by the Montenegrin delegation to the Bank delegation prior to the negotiations:

- Local Project Manager
- Local PIU Project Administrative support
- PMU International Adviser to the Project Manager
- Adviser and Specialist for Change Management
- Communication Strategy Adviser
- Taxpayer and MTA Staff Satisfaction Surveys
- Adviser for Strengthening Information Technology Management

Attachment 3

LOAN AGREEMENT

Attachment 4

DISBURSEMENT LETTER

Attachment 5

PROCUREMENT PLAN

Attachment 6

FORMAT FOR INTERIM UNAUDITED FINANCIAL REPORTS (IFRs)

Attachment 7

SAMPLE AUDIT TOR

Attachment 8

LOAN CHOICE WORKSHEET

Attachment 9

AMORTIZATION SCHEDULE

Attachment 10

**SAMPLE LETTER FOR APPROVAL OF NEGOTIATED DOCUMENTS AND
APPOINTMENT OF NOMINEE TO SIGN STATUTORY COMMITTEE REPORT**
